

TORSTAIRASTIT

SaPu:n Torstairastien ratamestariohje 2026 (päivitetty 8/2026)

Hienoa, että olet mukana järjestämässä Saarijärven Pullistuksen Torstairasteja! Ilman aktiivisia ratamestareita iltarastitoimintamme ei ole mahdollista. Iltarasteillamme tehdään vuodessa yli 1000 suunnistussuoritusta ja kävijöiden joukossa on niin kokeneita lajin harrastajia kuin ensi kertaa suunnistajia. Rasteilla kannattaakin pyrkiä tarjoamaan mukavia suunnistuskokemuksia ja onnistumisen elämyksiä, ei niinkään huippunsa nostettua vaikeustasoa tai rastien piilottamista. Näistä ohjeista saat apua ja vinkkejä iltarastien järjestämiseen. Ota rohkeasti yhteyttä jaostomme aktiiveihin, jos sinulle herää lisäkysymyksiä. Tavoitellaan yhdessä Torstairasteilla laadukasta iltarastitapahtumaa, mutta rennolla otteella ja kohtuullisella työmäärällä.

Lisäohjeita löydät myös Suunnistusliiton nettisivuilta:

<https://www.suunnistusliitto.fi/harraste/jarjesta-kuntosuunnistus/toteutus/>

Muista, että rastimme ovat näihin ohjeisiin verraten pieniä tapahtumia, joten menemme useassa kohdassa kevyemmällä toteutuksella.

Yhteystiedot ratamestarin tueksi

Kuntorastivastaava Juho Pirttiniemi. 040-4128350. Pajulammentie 23 B 10, Saarijärvi

Suunnistusjaoston puheenjohtaja Timo Kulmala. 040-7544421. Kantokalliontie 11, Saarijärvi

Seuran toimisto: Kauppakatu 7A 12, Saarijärvi. Seuran toimistolla ei vakituista aukioloa, joten sovi kulkeminen esimerkiksi Juhon tai Timon kanssa.

Ratamestarin lyhyt muistilista

- Tarkista Rastilippu.fi -palvelusta Torstairastiesi tiedot. Jos haluat lisätä infoa tai tarkentaa Rastilippu.fi -palvelussa opastettua sijaintia, ota yhteyttä Juhoon.
- Tarkista maasto ja varmista rastien tapahtumakeskuksen luvallinen käyttö
- Valitse selkeät rastipisteet ja suunnittele radat (A, B, C ja maaston salliessa tai aina SaPu suunnistuskoulun yhteydessä D).
- Jos maastossa on muutoksia, karttaa voidaan päivittää ratojen piirtämisen ja tulostuksen yhteydessä.
- Piirrä ja tulosta radat SaPun toimistolla tai sovi ratojen piirtämisestä ja tulostuksesta (Juho, Timo tai kesätyöntekijä) viimeistään viikkoa ennen tapahtumaa!
- Sovi torstairastilaatikon vastaanotto suoraan edelliseltä ratamestarilta.
- Muista laittaa Sampo-lehteen ilmoituksen torstairasteista viimeistään rasteja edeltävänä maanantaina klo 12. Tällöin ilmoitus tulee Sampoon Torstairastien päivänä.
- Torstairastipäivänä muista asettaa opastus ennen rastien tapahtumapaikkaa (rastilippu ja/tai nuoliviitta).
- Rastien jälkeen toimita tulospalvelukone Timolle tai Juholle. Jos olet itse ladannut tuloksia Rastilippu.fi -palveluun, voit toki tehdä sen itse. Kun tulokset on purettu, tietokone toimitetaan SaPu:n toimistolle tai sovittaessa seuraavalle ratamestarille.
- Rastien jälkeen toimita jäljelle jääneet kartat SaPun toimiston ulkopuolella olevaan postilaatikkoon omatoimisuunnistajia varten perjantaina klo 16 mennessä (rasteilla merkinä liput tai kuitunauhat). Aseta samalla mallikartan postilaatikon vastakkaiselle seinälle näkyville.

JATKUU KÄÄNTÖPUOLELLA ->

Tarkemmat ohjeet

Radat

Rata A 5-6km haastava, Rata B 3.5-4.5km keskitaso, Rata C 2-3km helpohko ja Rata D helppo 1-1,5km. Rata D silloin, jos maasto sen sallii ja aina jos torstairastasi on myös Hipposuunnistuksen kalenterissa mukana.

Perusohjeena voisi antaa, että laadi sellaisia ratoja, joita haluaisit itsekkin suunnistaa. Rata tuskin sisältää silloin maaston ikävimpiä paikkoja. Huomioi ratojen suunnittelussa myös taimikot, pellot ja pihat, jotta maanomistajat pysyvät tyytyväisinä (voidaan myös merkitä kielletyiksi alueiksi ratoja piirrettäessä). Suunnittele myös rastikoodit TR-laatikossa olevien leimasimien mukaisesti. Helppo D-rata on tärkeää olla mukana etenkin niillä kerroilla, joilla suunnistuskoulu on yhdessä Torstairastien kanssa.

Esimerkkihaastavuudet:

A-rata: Melko haastava

B-rata: Keskitaso 1-2

C-rata: Helppo-Keskitaso 1

D-rata: Erittäin helppo

Mittakaavaksi Torstairasteilla suositellaan 1:7500 tai pitkille radoille 1:10 000. D-rata voi olla esim. 1:5000. Tavoite on saada karttatuloste A4 kokoiselle paperille, mutta välillä myös A3 kokoa voidaan käyttää.

Ratojen hahmottelussa kotona voit käyttää halutessasi apuna seuraavia ohjelmia:

- Purple Pen (vaatii asennuksen tietokoneelle, ilmainen): <https://purple-pen.org>
- Pullautuskartta (ei vaadi asennusta, ilmainen): <https://pullautuskartta.fi>

Näiden ohjelmien avulla esimerkiksi ratapituuksien arviointi on helppoa. Alueen tulostettuja karttoja tai PDF-versiota kartasta voit kysellä Juho Pirttiniemeltä ratasuunnittelun tueksi. Kuitenkin ratojen piirto, karttojen päivitys ja tulostus pyritään tekemään seuran toimistolla ja mieluiten OCAD-ohjelmalla.

Torstairastilaatikko

Torstairastilaatikko on musta muovilaatikko, joka mahtuu auton peräkonttiin. Siinä on mukana: 20kpl rastileimasimia, 25 rastilippua, kuitunauhaa, ensiapulaukku, laminoitu hinnastokyltti ja vuokra emit-kortteja. Lisäksi mukana kulkee myös 0-leimasinpukki, kiinteä maalileimasinpukki koodilla 100 ja liikenneopastetaulut.

Perussääntö on, että rastit pidettyään toimitetaan laatikko seuraavalle ratamestarille. Ratamestarit sopivat asian keskenään!

Pidä laatikko hyvässä kunnossa ja ilmoita puutteista Juholle tai Timolle.

Käytössä olevat Emit-koodit (4.8.2026 alkaen):

31,32,33,34,35,--,37,38,39,--,41,42,--,44,--,46,47,48,49,50,51,52,--,54,55,56 ja 57 (2kpl)

+ kiinteä maalileimasin koodi 100 +1kpl 0-nollapukissa + 1kpl vara 0-leimasin

Emit-leimasimissa on nauhat, joilla leimasimet voi kiinnittää rastipisteelle. Muitakin kiinnitystapoja saa toki käyttää (teippi, ruuvit; kerää kuitenkin roskat pois maastosta).

Tiedottaminen

Torstairastien tarkka paikka ja muita tietoja julkaistaan Rastilippu-palvelussa (<https://www.rastilippu.fi/kuntorastit/kartta>). Jos haluat lisätä infoa Rastilippu-palveluun, ota yhteyttä Juhoon tai Timoon. Rastilippu toimii myös tulospalveluna rastien jälkeen.

Torstairastikalenteri löytyy myös SaPun nettisivuilta:

<https://www.pullistus.fi/jaostot/suunnistus/torstairastit/>

Lisäksi ratamestari laittaa Sampo-lehden seuratoimintapalstalle ilmoituksen Torstairasteista. Lähetä ilmoituksesi suoraan sähköpostiosoitteeseen mainos.kspaikallislehdet@media.fi viimeistään maanantaina klo 9. Ilmoitus ei maksa ilmoittajalle mitään.

Ilmoitukseen perustiedot ytimekkäästi: Seuratoimintapalsta Pullistus ja rasti-info esim.:
"Torstairastit tänään 2.5 klo 17.00-18.30. Summassaassa. Opastus Tarvaalasta, Uuraistentieltä.
Radat: 6.0km, 4.1km, 2.5km ja helppo 1.5km. Seuraavat Siikalahdessa 16.5."

Maksutavat

Maksutavoista ja hinnoista on infokyltti TR-laatikossa.

Hinnasto (jäsen/ei-jäsen): kertamaksu 7/8€, viiden kerran lippu 30/35€, koko kauden rastipassi 80/100€. SaPu:n ja Rasti E4:n alle 20-vuotiaat maksutta.

Maksutapoina Torstairasteilla käyvät korttimaksu, maksu jaoston tilille, MobilePay tai liikuntasetelit kuten Smartum TYKY-setelit sekä Epassi. **Käteistä emme ota vastaan** ja syy tähän on käteisen pankkitalletuksen vaikeus, ja pankkien tiukentuneet tulkinnat rahan kierrättämisestä ratamestarien tilien kautta.

Jos suunnistaja maksaa rastit erilaisten mobiilisovellusten kautta, katso maksun hyväksyntäkuitti puhelimesta ja asia on sillä ok. Suunnistaja voi maksaa maksun myös seuran tilille, jolloin hänellä voi olla maksukuitti mukana rasteilla.

Rastipassien tilaukset voi välittää Timolle tai Juholle. Kausikorttilaisista ja viiden kerran lipuista pidetään listaa torstairastilaatikossa olevasta sinisessä vihkossa. Merkitse viiden kerran lipun käynnit tukkimiehen kirjanpidolla tai lisää nimi, jos kävijä maksaa nämä rasteilla.

Mukana laatikossa vuokrattavia Emit-kortteja. Vuokra 2€ ja maksu samalla karttamaksun kanssa.

Tulokset ja tulospalvelukone

Ratamestarin mukana kulkee tulospalvelun kannettava tietokone laukkuineen. Tulospalvelukoneen käyttöohjeet ovat koneen mukana. Pyydä tarvittaessa apua tulospalvelukoneen käytössä. Helpotat toimintaa, jos luot kilpailutiedoston ja kirjaat ratojen rastikoodit E-results -ohjelmaan jo ennen rasteja.

Tulospalvelukoneen akku riittää rastien ajan, mutta lataa se aina ennen rasteja.

Tulospalvelukoneen voit antaa rasteilla tai toimittaa rastien jälkeen Juholle, Timolle tai kesätyöntekijöille. He lisäävät tulokset Rastilippu.fi -palveluun.

Kirjaa suunnistajat ja heidän ratansa kuitenkin myös paperille, jossa samalla saat pidettyä kirjaa, ketkä ovat jo tulleet pois metsästä. Tämä auttaa myös tuloksien kirjaamisessa Rastilippu-palveluun ja toimii muutenkin varakirjauksena

Omatoimirastit

Torstairasteille järjestetään rutiinisti omatoimimahdollisuus, eli radat ovat kierrettävissä rastien jälkeen seuraavaan keskiviikkoiltaan saakka.

Rasteille siis jätetään torstain jälkeenkin joko kuitunauha tai rastiliput. Kartat toimitetaan SaPun toimiston postilaatikkoon viimeistään perjantaina klo 16 mennessä. Jos kartat ovat loppuneet, voidaan niitä tarvittaessa tulostaa pieniä määriä lisää (ota yhteyttä Juhoon). Aseta yhdet mallikartat myös postilaatikon vieressä seinällä oleviin karttataskuihin.

Omatoimimahdollisuudesta ei tarvitse erikseen tiedottaa Sampossa ym., sillä se on rutiinisti kaikilla rasteilla käytössä.

Tässä vielä ohjevideo omatoimirasteista: <https://www.youtube.com/watch?v=hqWHzwVAtnU>

Pyri keräämään mahdollisuuksien mukaan kuitunauhat pois maastosta myöhemmin.